

อุทสาหกรรมก่อนทำผิด : ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ  
โครงการสัมมนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติ  
มิชอบและปลูกฝังทัศนคติวัฒนธรรมที่ดีแก่ชาวอายุรักษ์ กระทรวงการคลัง  
วันพฤหัสบดีที่ 29 สิงหาคม 2562  
เวลา 09.00-12.00 ณ ห้องประชุมอายุรักษ์ 4 ชั้น 4 สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โดย ปราณีย์ สุขศรี

ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการคดีปกครอง (พนักงานคดีปกครอง)

“พฤติกรรม” ...ที่ต้องรับผิดชอบ

ตัวอย่าง ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่

ผู้บังคับบัญชา

- ❖ นำเงินบางส่วนมาใช้ส่วนตัว
- ❖ ทำเงินเข้าบัญชีส่วนตัว
- ❖ ปลอมลายมือชื่อของผู้อำนวยการ
- ❖ กรรมการรับ-จ่ายเงินลงลายมือชื่อในเช็ค สลักหลังเช็ค มอบเช็คให้ผู้ไม่มีสิทธิ
- ❖ ประธารกรรมการลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงิน โดยไม่ทักท้วงการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง
- ❖ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ❖ ทำเอกสารเบิกจ่ายเงินเป็นเท็จ
- ❖ ทุจริต

- เพิกเฉยไม่สั่งให้แก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้อง
- ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างใกล้ชิด
- ไม่ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติงานอย่างถี่ถ้วนเพียงพอ เป็น “ช่องทาง” “โอกาส” ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิด
- รู้เห็นเป็นใจหรือร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิด

๑๑

พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 (21 ก.พ. 61)  
พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561(19 เม.ย. 61)



โทษทางปกครอง (1) ภาคทัณฑ์ (2) ดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน (3) ค่าปรับทางปกครอง

- วินัยร้ายแรง (ปลดออก ไล่ออก)
- วินัยไม่ร้ายแรง (ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์)

ทายาท : ผู้รับมรดก

เจ้าหน้าที่ ผู้กระทำ

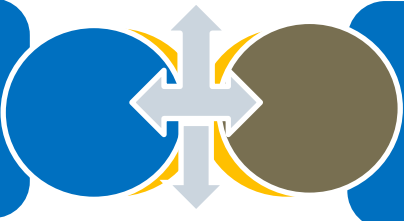
ถูกเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น



มาตรการลงโทษ... ทางตำแหน่ง

มาตรการลงโทษ... ทางทรัพย์สิน

**วินัย**  
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551



**ละเมิด**  
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง  
ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ...ตามกฎ ระเบียบ ด้วยความระมัดระวัง ละเอียด รอบคอบ



โทษทางสังคม

โทษทางอาญา

จำคุก ปรับ ริบทรัพย์สิน



ตนเองและครอบครัวเป็นทุกข์, การทำงานไม่ก้าวหน้า, สังคมและเพื่อน รังเกียจ ไม่ไว้วางใจ ไม่คบค้าสมาคม



ทุจริต...เงินค่าโทรศัพท์  
เพราะเครียด....  
ผิดวินัย เสียหายต้องรับผิดชอบใช้เงิน

ไล่ออกจากราชการ

หญิงกต เขมมมงคลอรุณมงคลเดชะ

ข้อเท็จจริง : ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นางหนึ่ง นำเงินไปชำระค่าโทรศัพท์ของทางราชการ

- ❖ แต่กลับนำเงินไปใช้จ่ายเป็นค่าเหมารถขนของและไปส่งสามีที่ต่างจังหวัด....ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัว
- ❖ ขาดราชการเกินสิบห้าวัน เพราะหาเงินมาคืนไม่ได้ ...มีปัญหาทักกับสามี สามีชอบตีมสุราและทำร้ายร่างกาย...เครียด !!!
- ❖ ข้ออ้าง : ไม่มีเจตนาที่จะทุจริตเงินค่าโทรศัพท์



- ❖ ไม่ใช่หน้าที่ตามที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง : การชำระค่าโทรศัพท์ ไม่ใช่หน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ที่นางหนึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามตำแหน่งงานที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง
- ❖ หน้าที่ : ต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย คือ ต้องนำเงินไปชำระค่าโทรศัพท์ตามที่ได้รับมอบหมาย เพราะเป็นการสั่งการของผู้บังคับบัญชาในเรื่องของทางราชการที่ชอบด้วยกฎหมาย

พฤติกรรม : จึงเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

พฤติการณ์



อาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน  
หาประโยชน์ให้แก่ตนเอง  
...ผิดวินัย เสียหายต้องรับผิดชอบใช้เงิน

ลงทะเบียนตัดเงินเดือน

...ชุดอุปกรณ์ ชุดหมวกชุดรองเท้าชุดถุงมือชุด

ข้อเท็จจริง : ข้าราชการมีหน้าที่จัดซื้อหนังสือให้ราชการ

ราคาหนังสือ 3,000 บาท

เบิกคลัง 3,000 บาท

คูปองจ่ายเป็นค่านั่งลือ

1,800 บาท

และ เงินสด 1,200 บาท

ร้านขอคืน "คูปอง"  
...จ่ายเป็นเงินคืนให้ร้าน

ผล คือ ได้ชำระราคาเต็ม  
ตามราคาหนังสือจริง



ศาลปกครอง

ความสำเร็จ

การโอนราคาคูปองคืน เป็นการโอนภายหลังจากที่ได้ชำระราคาหนังสือโดยใช้คูปอง  
และได้เบิกเงินจากทางราชการเต็มจำนวน

โอกาส-หน้าที่  
เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

เป็นการใช้โอกาสที่ตนเองมีหน้าที่จัดซื้อหนังสือ ดำเนินการเพื่อให้แสดมป์หรือคูปองที่ตนเองมีอยู่  
เปลี่ยนเป็นเงินสด โดยอาศัยกระบวนการจัดซื้อ แล้วนำไปใช้จ่ายส่วนตัว

ความผิด...วินัย

พฤติกรรมเป็นการ เบียดบังเอาทรัพย์สินของทางราชการไปโดยไม่สุจริต  
ถือเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้กับตนเอง

พฤติการณ์



ผู้ใต้บังคับบัญชารายงานว่า ฎีกามีรอยแก้ไข แต่สั่งให้จ่ายเงินได้..ไม่ตรวจสอบ ...ผิดวินัย เสียหาย...ต้องรับผิดชอบใช้เงิน

ข้อ 45 ระเบียบการเก็บรักษาเงินฯ ปี 51

หลักฐานการจ่าย : ต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก

การแก้ไข - จีดฆ่า

- พิมพ์หรือเขียนใหม่

- ลงลายมือชื่อกำกับทุกแห่ง

...ถูกต้อง ผลมผล...ถูกต้องของของ...

ข้อเท็จจริง : ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นางสาว ก. ลงนามในช่องจ่ายเงินตามใบสำคัญรับเงิน (แทน)

นางสาว ก. ตรวจสอบฎีกา พบว่า - ใบสั่งจ่ายเงินตามฎีกามีรอยขูดลบ

- ในช่องผู้รับเงิน มีการแก้ไขด้วยน้ำยาลบคำผิดและยางลบ

- ผู้รับเงินไม่แนบบัตรประจำตัว

ผู้บังคับบัญชา : สั่งให้จ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงิน

ลงโทษไล่ออกจากราชการ



ศาลปกครอง

- เป็นผู้บังคับบัญชา
- หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน...ไม่ตรวจสอบให้ชัดเจนให้ถูกต้องตามระเบียบ
- เพิกเฉยไม่สั่งให้แก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้อง...ไม่ใช้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบ
- ผิดวิสัยของผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบด้านการเงิน

เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่

อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ..เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

พฤติการณ์



ลงลายมือชื่อไว้ในใบเสร็จรับเงิน  
....ผิดวินัย เสียหาย...ต้องรับผิดชอบใช้เงิน

ปลดออกจากราชการ

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่...มีหน้าที่รับผิดชอบเก็บเงินจากผู้ใช้บริการ

- ลงลายมือชื่อในช่องผู้รับเงินในใบเสร็จทุกฉบับ ก่อนฉีกต้นฉบับออกจากต้นขั้ว
- ยินยอมนาง อ. เจ้าหน้าที่การเงิน และ นาง น. ทำหน้าที่ เขียนใบเสร็จ และ ลงทะเบียน และ ครอบครองกุญแจตู้เก็บใบเสร็จรับเงิน

จ้าว..นาง ล.  
เก็บเงินแทน

ทุจริต



ศาลปกครอง

- ลงลายมือชื่อในใบเสร็จ....ถือเป็นหลักฐานการชำระหนี้ที่สมบูรณ์ แม้ยังไม่มีการเรียกเก็บเงิน
- ถือว่ากระทำผิดระเบียบ เป็นช่องทาง หรือ เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นนำใบเสร็จไปแก้ไข หรือเรียกเก็บเงินจากผู้ใช้บริการ
- ปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบควบคุมการ ปฏิบัติงานอย่างถี่ถ้วนเพียงพอ
- อาจเห็นหรือคาดหมายได้ว่า อาจจะมีการทุจริตขึ้น

พฤติการณ์



มีหน้าที่ “นักวิชาการเงินและบัญชี”  
แต่นำเงินเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัว  
...ผิดวินัย ไม่เสียหาย..ไม่ละเมิด

ไล่ออกจากราชการ

“ของบุคคล เศรษฐกิจ” เศรษฐกิจ

ข้อเท็จจริง : นักวิชาการเงินฯ ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ “เบิกเงินจากธนาคาร” เพื่อจ่ายให้นักวิจัยตามโครงการ

❑ เบิกเงิน...แต่ไม่ได้โอนเงินให้กับนักวิจัย...ในทันที

แต่นำเงิน เข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของตน ในวันเดียวกัน และพักเงินไว้ในบัญชี 56 วัน

ข้อโต้แย้ง : หน่วยงานมีบุคลากรด้านการเงินคนเดียว คือ ตนเอง

ไม่ทราบเลขบัญชีของนักวิจัย จึงโอนเงินทันทีไม่ได้เพราะต้องรอหาเลขบัญชี

ไม่มีเจตนาทุจริต

เมื่อถูกทวงถาม จึงโอนให้นักวิจัย



ศาลปกครอง

❑ ระเบียบฯ : ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินเข้าบัญชีส่วนตัว ... นำเงินเข้าพักในบัญชีส่วนตัว.. เป็นการดำเนินการนอกเหนือระเบียบ

❑ หน้าที่ที่ต้องทำ : ประสานงานขอเลข บ/ช ก่อนเบิกเงิน หากไม่ทราบเลข บ/ช ต้องเก็บรักษาเงิน โดยนำเงินฝากเข้า บ/ช เดิม หรือซื้อตัวแลกเงินหรือแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายในนามนักวิจัย และจัดส่งให้นักวิจัยตามที่อยู่หรือโทรศัพท์สอบถามตามหมายเลขที่ผู้วิจัยให้ไว้

เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน...จบการศึกษาด้านการเงินการบัญชีและตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชีระดับ 6  
มีหน้าที่ด้านการเงินและบัญชี ...ย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเบิกจ่ายเงินด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

พฤติการณ์...เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง



พฤติการณ์



ทำเอกสารการปฏิบัติงานนอกเวลา เป็นเท็จ...นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ....ผิดวินัย เสียหาย...ต้องรับผิดชอบใช้เงิน

เลิกจ้าง

ข้อเท็จจริง : ลูกจ้างชั่วคราว มีหน้าที่จัดทำหลักฐานเอกสารราชการเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ของเจ้าหน้าที่

- พิมพ์ตารางปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- พิมพ์บันทึกขออนุมัติการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- พิมพ์เอกสารหลักฐานการจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

พฤติการณ์

พิมพ์เพิ่ม : จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีได้ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการว่า เป็นผู้ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

พิมพ์เพิ่ม : จำนวนวันหรือเวลาปฏิบัติงานให้มากขึ้นกว่าที่มีการปฏิบัติงานจริง

พิมพ์เพิ่มตัวเองให้ทำงานซ้ำซ้อน : จำนวนวันและเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการของตนเองในลักษณะที่เป็นการซ้ำซ้อน

ทั้งที่ ไม่มีบุคคลใดปฏิบัติงานในหน้าที่



ศาลปกครอง

ผล : หน่วยงานต้องจ่ายเงินค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้แก่เจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่ไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

เป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ



กฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้กำหนดขึ้น

- มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- มีผลต่อความคาดหวังของประชาชนที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายหรือระเบียบที่ฝ่ายปกครองกำหนดขึ้นใช้ในการปฏิบัติราชการ
- มีผลต่อความเชื่อโดยสุจริตของประชาชนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

< อยู่ภายใต้บังคับของจิตใจ >

พรบ. กฎกระทรวง ระเบียบแบบแผน คำสั่ง แนวทางปฏิบัติ มติ ครม.

\*การกระทำ = คิด + ตกลงใจ + ทำตามที่ตกลงใจ\*

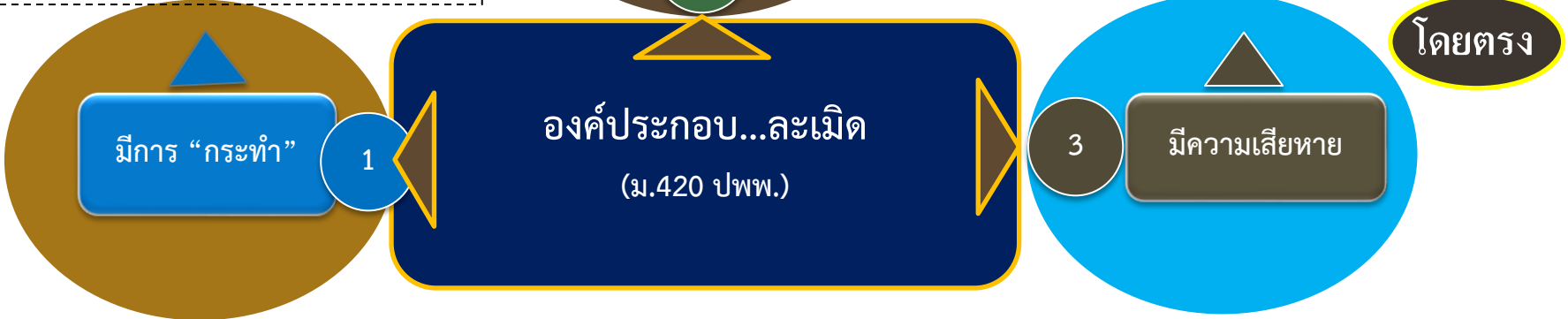
- การกระทำ คือ การเคลื่อนไหวร่างกาย หรือไม่เคลื่อนไหวร่างกาย โดย “รู้สำนึก” (งดเว้น ..ละเว้น.. ละเลย)

- โดย “จงใจ” หรือ “ประมาทเลินเล่อ”



- สิทธิในความก้าวหน้าในราชการ สิทธิในทรัพย์สิน
- สิทธิในชื่อเสียงเกียรติยศ สิทธิในบัญชีเงินฝาก
- สิทธิที่จะอาศัยอยู่โดยปราศจากมลพิษ
- สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวภายใต้สภาพแวดล้อมที่ดี ฯลฯ
- ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือ สิทธิ

ความสัมพันธ์ = ความเสียหาย + การกระทำ



ละเมิด...ต้องรับผิดเมื่อครบองค์ประกอบ

# ความหมาย



## จงใจ

ต่างกับ  
“เจตนา”  
อย่างไร?

ประสงค์  
ต่อผล

เล็งเห็นผล

การกระทำโดยรู้สำนึกถึงผล  
เสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการ  
กระทำของตน

- \* มุ่งหวังที่จะทำให้เกิดความเสียหายขึ้น
- \* ไม่สนใจว่าความเสียหายจะมากน้อยเพียงใด

ตั้งใจ หมายถึง



## ประมาทเลินเล่อ

ประมาท  
เลินเล่ออย่าง  
ร้ายแรง

มิใช่โดยเจตนา  
(ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล)  
มิใช่โดยจงใจ

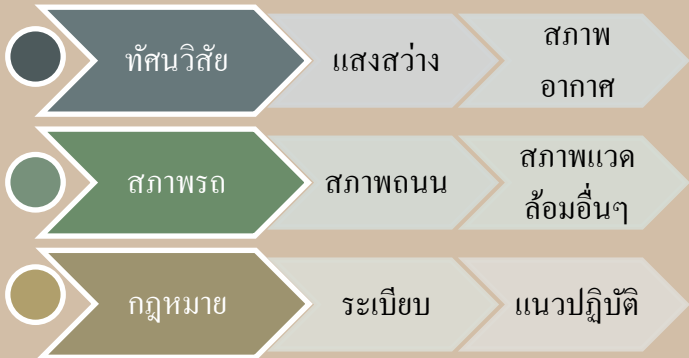
ต่างกับ  
“เหตุสุดวิสัย”

ม. 8 ปพพ.

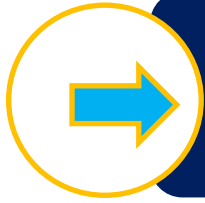


แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง  
ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมี  
ตามวิสัยและพฤติการณ์และผู้กระทำ  
อาจใช้ความระมัดระวังได้  
แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่  
ม.59 ป.อาญา

วิสัย : สภาพเกี่ยวกับตัวผู้ขึ้น  
พฤติการณ์ : เหตุภายนอกหรือปัจจัยแวดล้อม  
ตัวผู้กระทำ



ที่มา อุทธรณ์จากคดีปกครอง : “ทำหน้าที่แทน” เจ้าหน้าที่อื่นตามคำสั่ง ! ต้องรับผิดชอบละเมิดหรือไม่ ? (อ. 219/2556)



## การวินิจฉัยประมาทเลินเล่อหรือไม่ ดู... วัสดุและพฤติการณ์



พนักงานจ้าง ตำแหน่งคนงาน  
ทำหน้าที่ผู้ช่วยนักวิชาการประชาสัมพันธ์

นายก อบจ.

สั่ง



ขับรถไปราชการ  
แทนพนักงานขับรถยนต์ที่ลาป่วย



นางสาว ช. ... ตาย

นางสาว ก.

นาง ว.



คำวินิจฉัยของศาลปกครอง ถือว่า นาย ก. กระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง



ศาลปกครอง

พฤติการณ์ = สภาพพื้นที่ที่เกิดเหตุ

ภาวะวัสดุ

- มีปากกล้วยและต้นไม้บังสายตา
- มีป้ายเตือนให้ระวัง แต่ไม่มีเครื่องกั้นและสัญญาณไฟ
- ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ให้สัญญาณ และเสียงสัญญาณ
- ลักษณะเป็นเนินโค้งบังคับให้ผู้ขับขี่ต้องขับอย่างช้าๆ
- รถยนต์มีสภาพเก่าใช้งานมาประมาณ 13 ปี
- ระบบเกียร์ ออร์โต้

- ไม่มีหน้าที่ขับรถยนต์ จึงไม่มีความเชี่ยวชาญ
- ไม่ใช่เกียร์กระปุกตามที่มีความชำนาญ
- ไม่เสพสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ดุลพินิจผู้บังคับบัญชาที่สั่งให้ขับรถยนต์ โดยไม่สอบถามถึงความชำนาญ

บริเวณจุดเกิดเหตุ ไม่เอื้อต่อทัศนวิสัยในการขับขี่

และความไม่ชำนาญในเส้นทางและระบบเกียร์พวงมาลัย

 กฎหมาย ...ระเบียบ  
กำหนดขั้นตอนดำเนินการไว้  
แต่ไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง



ข้อเท็จจริง : หน่วยงานของรัฐเผาทำลายบ้านเรือน ทรัพย์สินและยุ่งฉางข้าว ชาวไทยภูเขาที่เข้ามาอาศัย  
ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (ชุมชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในป่ามานาน)

เหตุผลที่เผาทำลาย เพราะ (1) กฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทำลายหรือรื้อถอนได้  
(2) เป็นพื้นที่บนเขา ใช้เวลาเดินทาง 3-4 วัน ไม่สามารถขนย้ายวัสดุกลับมาเก็บที่ทำการได้  
และไม่สามารถนำกลับไปใช้ได้ และยานพาหนะเข้าไปไม่ได้

คำขอของผู้ฟ้องคดี : การขับไล่และเผาทำลายเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ  
ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญ  
(ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค สิทธิชุมชน)



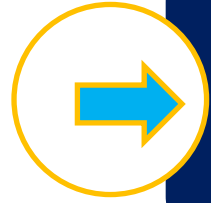
ศาลปกครอง

การยึดถือหรือครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มีกฎหมายให้อำนาจ /  
ภายในขอบเขตกฎหมาย /  
ภายในกรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

- (1) การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง
- (2) การใช้ดุลพินิจดำเนินการทางปกครอง ต้องเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย  
กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด และ เกิดประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด
- (3) ไม่ออกคำสั่งเป็นหนังสือ.. ไม่แจ้งเตือน.. ผิดกฎหมาย แนวทางปฏิบัติ รู้สำนึกถึงความเสียหายจากการเผาทำลายทรัพย์สิน (ละเมิด)

ไม่มีบุคคลใดที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยขาดปัจจัยสี่และไม่อาจถูกจำกัดแค่การมีชีวิตเพียงสิ่งมีชีวิตหนึ่งเท่านั้น  
แต่ต้องมีชีวิตที่ปกติสุข และมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์



ประชาชนไว้วางใจ เมื่อราชการจ้าง  
เอกชนทำงานในราชการ...  
ไม่ตรวจสอบควบคุมเคร่งครัด...เสียหาย  
หน่วยงานต้องชดใช้ค่าเสียหาย



ข้อเท็จจริง : หน่วยงานของรัฐจ้างเอกชนก่อสร้างเขื่อนเพื่อระบายน้ำ

แต่ไม่มีระบบค้ำยันเขื่อน ทำให้เขื่อนทรุด แรงสั่นสะเทือนส่งผลให้ บ้านชาวบ้านที่อยู่รอบๆ เสียหาย

- ชาวบ้านขอให้ผู้รับจ้างและหน่วยงานชดใช้ค่าเสียหาย แต่ตกลงกันไม่ได้



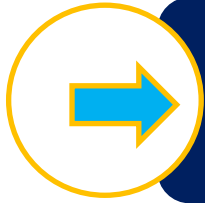
ศาลปกครอง

ข้อโต้แย้งของหน่วยงานผู้ว่าจ้าง : ความเสียหายเกิดจากผู้รับจ้างใช้วัสดุค้ำยันไม่แข็งแรง ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อความเสียหาย

- อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน : จัดให้มีทางบกทางน้ำและทางระบายน้ำ
- ลักษณะของงาน : ตอกเสาเข็ม มีแรงสั่นสะเทือน และ สถานที่ ใกล้กับบ้านเรือน
- ข้อกำหนดในสัญญา : ต้องเข้าไปตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างทุกเวลา มีผู้ควบคุมงาน มีอำนาจสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม ตัดทอนงาน และสั่งหยุดกิจการชั่วคราว

ไม่ตรวจสอบและควบคุมงานอย่างเคร่งครัด...บ้านเสียหาย ...  
จึงเป็นการทำละเมิด ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ตาม ม.420 และ ม.428 ปพพ.





## จงใจ อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้าน ทั้งที่ไม่มีสิทธิ



ข้อเท็จจริง : ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะมีคำสั่งอนุมัติให้นางสาว ส. ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการสำหรับผ่อนชำระเงินเพื่อชำระค่าบ้าน

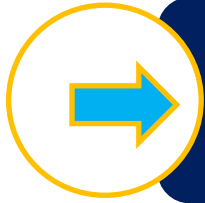
- รู้...ว่าบ้านพักข้าราชการ เลขที่ 170/7 วางอยู่ มีสภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะให้ข้าราชการเช่าพักอาศัยอยู่ได้ และต้องจัดให้ข้าราชการเช่าอยู่อาศัย
- รู้... ว่า การอนุมัติให้นางสาว ส. เบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ เป็นการอนุมัติที่ผิดระเบียบ



ศาลปกครอง

พฤติการณ์

เป็นการจงใจกระทำผิดต่อกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย  
อันถือว่าเป็นการกระทำละเมิด



## กรรมการตรวจรับพัสดุ ลงนามตรวจรับเพราะเกรงใจหัวหน้า



1. ตรวจรับพัสดุที่ซื้อหรือจ้างให้ถูกต้องครบถ้วน
2. ส่งมอบพัสดุให้เจ้าหน้าที่พัสดุ พร้อมกับทำใบตรวจรับ
3. มอบใบตรวจรับให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง และเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อเบิกจ่ายเงินตามระเบียบ

ข้อเท็จจริง : นาย ก. นาย ข. และนาย ค. หน้าที่เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ...ลงนามตรวจรับพัสดุ โดยไม่ตรวจรับ เพราะ ยำเกรงคำสั่งหัวหน้า

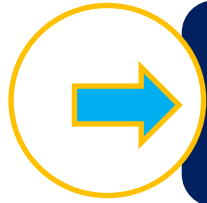
- ❑ หัวหน้าลงนามรับพัสดุไว้มาก่อน (ทั้งที่ไม่มีอำนาจ ไม่ได้รับแต่งตั้ง) เพื่อให้ทันปีงบประมาณ
  - (1) ผู้ขายไม่ได้ส่งมอบพัสดุ
  - (2) คกก.ตรวจรับฯ ไม่เคยเห็นพัสดุที่ซื้อ แต่ต้องลงลายมือชื่อตรวจรับเพราะ หน. ลงชื่อรับพัสดุแล้ว
  - (3) ใบเสร็จรับเงินไม่ใช่ลายมือชื่อผู้ขายพัสดุ



## ศาลปกครอง



- ❑ การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นการกระทำโดย **จงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ** ที่ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นผู้รับมอบพัสดุ ทำให้เกิดความเสียหาย เป็นการกระทำ “ละเมิด” ตามมาตรา 420 ปพพ.
- ❑ หัวหน้า : ทำหน้าที่ ทั้งที่ไม่ได้รับมอบหมาย เสียหาย รับผิดชอบ



ใช้ดุลพินิจสั่งย้าย “ด่วน”...เสียหายต่อสิทธิ  
ต้องรับผิดชอบละเมิด



ข้อเท็จจริง : อธิบดีมีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด (นักบริหารระดับกลาง)  
มีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนรายเดือน

เหตุผลการย้าย : มีความรู้ ความเชี่ยวชาญจำเป็นต้องแต่งตั้งผู้มีความรู้ ประสบการณ์  
และความชำนาญ เพื่อประสานงานค้าง

ระยะเวลาทำงาน : อีก 7 เดือน เกษียณ

ตำแหน่งที่ย้ายไป : วางมาแล้ว 4 เดือน / มีเพียงรักษาการ

➤ การดำเนินการย้าย : ประชุม - เสนอ- ออกคำสั่ง (รวบรัดและรวดเร็ว 3 วัน)

➤ เหตุการณ์ : มีประชาชนร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่ (ลดกระแสกดดัน)



นักวิชาการ ระดับ 8  
(เทียบเท่า หัวหน้าส่วนฯ)

นักวิชาการ  
เงินประจำตำแหน่ง 3,500 บ.

## ศาลปกครอง

❖ **ข้ออ้างว่า** มีงานค้างหลายเรื่องแต่ปล่อยให้ว่างมานาน และ ควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่โดยเร็ว และควรแต่งตั้ง  
จากผู้ที่เหลืออายุราชการนานเพื่อให้งานต่อเนื่อง มิใช่แต่งตั้ง ผู้ฟ้องคดีที่มีอายุราชการเหลือ 7 เดือน

หลังจากผู้ฟ้องคดีเกษียณไปแล้ว 3 เดือน ยังไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่มาดำรงตำแหน่งแทน

ไม่อาจอ้างความจำเป็นในการบริหารงาน และเพื่อประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งความรู้ความสามารถ ประสบการณ์  
และความชำนาญของ นาย พ. มาเป็นมูลเหตุในการย้ายได้ : คำสั่งย้ายไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย : เงินประจำตำแหน่ง และ เสียหายทางด้านจิตใจ

“สิทธิ” ของเจ้าของทรัพย์สิน...  
ทำให้เสียหายไม่ได้..นะคะ

อายัดทรัพย์สินของนายจ้างที่ค้างชำระเงิน  
...ต้องระวังในการยึดอายัดทรัพย์สิน  
ด้วย...นะครับ



ตัวอย่าง

- ❑ มาตรา 12 ประมวลรัษฎากร กำหนดให้ กรมสรรพากรมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ภาษีอากรได้
- ❑ ระเบียบฯ ว่าด้วยการอายัดทรัพย์สิน ข้อ 9 (1) ให้**อายัดทรัพย์สินได้ไม่เกินกว่าหนี้ภาษีอากร** เว้นแต่ทรัพย์สินที่ไม่อาจแบ่งแยกได้

ข้อเท็จจริง : หจก. ค้างหนี้ภาษีอากร 51,999.98 บาท (ณ วันที่อายัด)

1. อายัดที่ดิน 2 แปลง เนื้อที่ 84 ตรว. ราคาประเมิน - ก่อนอายัด 1,000 /ตรว. - หลังอายัด 4,000 บาท
2. อายัดสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝาก 5 บัญชี 13,386.66 บาท ( ณ วันที่อายัด หนี้ค้าง 31,999.98 บาท)

ฟ้องกรมสรรพากรว่า ออกคำสั่งอายัดทรัพย์สินมีมูลค่าเกินกว่าหนี้ภาษีอากรที่ค้างชำระ  
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย...ทำให้เสียหายขอให้กรมสรรพากรชดใช้ค่าเสียหาย



ศาลปกครอง

1. การอายัดที่ดินจากราคาประเมินที่ดินทั้งสองแปลงเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ ... จึงเป็นการอายัดทรัพย์สินเกินกว่าหนี้ภาษีอากรค้างชำระ (อายัดที่ดินแปลงเดียวก็เกินกว่าหนี้)
2. การอายัดสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝาก 5 บัญชี ในวันที่หนี้ภาษีเหลือ 31,999.98 บาท เป็นการอายัดเกินกว่าหนี้ภาษีอากรค้างชำระ

เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ..ทำให้เสียหายต่อทรัพย์สินและสิทธิ

เพราะไม่สามารถทำธุรกรรมการเงินผ่านบัญชีได้ตามปกติ ..เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ต้องมีความรอบคอบ..ในการทำงาน  
ตรวจสอบข้อมูลหลักฐานชัดเจน  
จนปราศจากข้อสงสัย...ด้วยนะคะ



ประชาชนเกี่ยวข้องมากมายในราชการ  
การใช้อำนาจไม่ถูกต้องตามกฎหมาย..  
ทำให้เสียหายต่อชื่อเสียง  
เป็นละเมิด ..ต้องรับผิดชอบ...ครับ

ข้อเท็จจริง : สรรพากรขอให้เจ้าพนักงานที่ดินตรวจสอบที่ดินของผู้ค้างชำระภาษีอากร เพื่อการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน โดยระบุชื่อ นางกอ สกุลไก่อ่ (นามสมมุติ) ระบุมูลำเนา และหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน

- ☐ เจ้าพนักงานที่ดิน ตรวจสอบจากระบบคอมพิวเตอร์ พบชื่อนางกอ สกุลไก่อ่ (นามสมมุติ) ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 6 แปลง จึงได้ส่งสำเนาโฉนดที่ดินทั้ง 6 แปลง ให้กับสรรพากร...ออกประกาศให้ยึดทรัพย์สินที่ดินมีโฉนดแปลงหนึ่งจาก 6 แปลง

แจ้งประกาศให้เจ้าของที่ดินทราบและปิดประกาศยึดทรัพย์ และแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร

โฉนดที่ดินแปลง มีชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ คือ นายทอง สกุลไก่อ่ และนางกอ สกุลไก่อ่ ซึ่งแม้จะตรงกับชื่อและชื่อสกุลของผู้ค้างภาษีอากร... แต่มีหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนแตกต่างกัน



ศาลปกครอง

- ❖ **เจ้าของที่ดิน ท้องว่า** เจ้าหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ ทำให้เสียชื่อเสียงและถูกดูหมิ่นเกลียดชัง เสียค่าใช้จ่ายในการติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริง



เจ้าหน้าที่....ต้องตรวจสอบสำเนาโฉนดที่ดิน ข้อมูลอื่น เช่น เลขประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หลักฐานการขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลเฉพาะตัวอื่น ๆ เพื่อให้ทราบแน่ชัด จนปราศจากข้อสงสัยว่า ทรัพย์สินเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้างภาษีอากรจริง

เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรกระทำละเมิด กรมสรรพากรต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน (ม.5)  
ปธาน สุขศรี ใช้ประกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 تهران

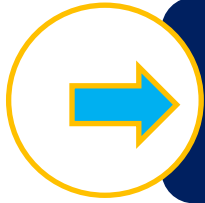
พฤติกรรม

ทุจริตต่อหน้าที่  
ไม่พ้นความรับผิดชอบ..นะคะ

หน้าที่ทำอะไร..ต้อง  
ใส่ใจ ..นะครับ



มีหน้าที่ แต่ไม่ทำหน้าที่  
เช่น ละเลยต่อหน้าที่ ทุจริต ฯลฯ  
เกิดความเสียหาย.... ละเมิด



เก็บรักษาเอกสาร...ไม่เป็นไปตามระเบียบ  
ถูกนำไปเปิดเผย...เสียหาย



ข้อเท็จจริง : ผู้ฟ้องคดี ยื่นขอข้อมูลข่าวสารของราชการต่อหน่วยงานของรัฐ (ผู้ถูกฟ้องคดี) แต่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ต่อมาได้มีบุคคลอื่นนำหนังสือพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวผู้สื่อข่าวของผู้ฟ้องคดีไปลงในสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก (Facebook) โดยการเขียนข้อความใส่ร้ายผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า หน่วยงานของรัฐไม่เก็บรักษาหนังสือขอข้อมูลข่าวสารของราชการพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายทำให้เกิดความเสียหาย

จึงฟ้องหน่วยงานของรัฐต่อศาลปกครองขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหาย



ศาลปกครอง

- การเก็บรักษาหนังสือราชการ ที่อยู่ระหว่างปฏิบัติไม่แล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่จะต้องเก็บให้เหมาะสมของการปฏิบัติราชการตามข้อ 53 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526
- การที่มีบุคคลภายนอกนำสำเนาหนังสือและบัตรประจำตัวผู้สื่อข่าวไปลงในสื่อสังคมออนไลน์ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ละเลยต่อหน้าที่ในการเก็บรักษาหนังสือและบัตรประจำตัว ให้เหมาะสมตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- จึงเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา 420 หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



โรงพยาบาลตามสิทธิ ...มีหน้าที่  
แต่ละเลย...ไม่รับผิดชอบ  
ต่อผู้ประกันตน

ข้อเท็จจริง : ผปต. ป่วยเป็นไวรัสตับเอกเสบซีเรื้อรัง รักษาที่ รพ. ตามสิทธิ (รพ. รัฐบาล)  
แต่ รพ. ตามสิทธิไม่มีตัวยาที่ต้องใช้ในบัญชียาของ รพ. (ต้องฉีด)

การรักษา : แพทย์ผู้รักษา เห็นว่า จำเป็นต้องรักษาด้วยยานี้ เพื่อความต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผล  
แพทย์ทำใบส่งตัว ตามแบบฟอร์มตามที่ สปส. กำหนด ไปยัง รพ. อื่น

การรักษาที่รับบริการส่งต่อ : ให้การรักษาโดยการฉีดยา

ผปต. จ่ายค่ายาไปก่อนและขอเบิกคืนจาก รพ. ตามสิทธิ  
แต่ รพ. ตามสิทธิปฏิเสธ

สปส. แจ้งให้ รพ. ตามสิทธิจ่ายเงินคืน ให้ ผปต. ...แต่ รพ. ตามสิทธิปฏิเสธ



ศาลปกครอง



การกระทำ

ผิดกฎหมาย

ทำให้เกิดความเสียหาย

การปฏิเสธการจ่ายเงินคืน ถือว่า “ละเลยต่อหน้าที่”

การที่ รพ. ตามสิทธิ ไม่จ่ายเงิน คืนให้ ผปต. ...  
(พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533)

ทำให้ ผปต. ได้รับความเสียหาย (เกิดความเสียหาย)

องค์ประกอบ  
ละเมิด

เป็นการกระทำละเมิดต่อ ผปต. ....รพ. ตามสิทธิต้องจ่าย





## ทุจริต...จงใจ (ทั้งหัวหน้าและลูกน้อง)

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ (หลายคน) มี**พฤติการณ์** : นำรถยนต์ส่วนตัวไปเติมน้ำมัน และให้ผู้ขายออกบิลเงินเชื่อ

- ผู้ตรวจฎีกา (ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุและรักษาการหัวหน้าคลัง)

ผู้อนุมัติ (ผู้มีอำนาจควบคุมดูแล ตรวจสอบการจ่ายน้ำมัน ผู้มีอำนาจลงนามในเช็คสั่งจ่ายเงิน)

พนักงานขับรถ เจ้าหน้าที่อื่นๆ

นำรถส่วนตัวไปเติมน้ำมันในปีที่ตกลงกับส่วนราชการ

ปีมี (ผู้ขาย) นำบิลมาขอรับชำระหนี้ ร่วมกับ  
บิลเงินเชื่อที่เติมน้ำมันให้กับรถราชการ

พฤติการณ์

- ไม่ระบุทะเบียนรถยนต์ที่นำไปเติม ไม่ระบุวันที่เติม
- เติมน้ำมันมากกว่าความจุในถังของรถยนต์ราชการ
- ไม่มีใบอนุญาตใช้รถยนต์ราชการ
- ไม่มีบันทึกการใช้รถยนต์
- ไม่มีใบสั่งจ่ายน้ำมัน
- ไม่ได้เติมน้ำมันให้รถราชการ

อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าน้ำมัน



ศาลปกครอง

จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ  
เป็นการกระทำละเมิด

หน่วยงานของรัฐ...  
เสียหาย  
เอกชน...เสียหาย



จำไว้..นะครับ

กระทำ...ผิดกฎหมาย  
แต่ไม่เสียหาย....ไม่ละเมิด



ผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่...  
แต่หน่วยงานของรัฐ ยังเรียกค่าเสียหายได้...  
ไม่ละเมิด

ข้อเท็จจริง : ผู้บังคับบัญชาได้อนุมัติให้เจ้าหน้าที่ (ผู้ใต้บังคับบัญชา) ยืมเงินใช้ในราชการ ในโครงการ ฝึกอบรม และต่อมาได้มีการดำเนินการเพื่อหักล้างเงินยืม

- ผู้บังคับบัญชายังไม่อนุมัติ โดยมีข้อสังเกตถึงหัวหน้างานการเงินว่า ให้ตรวจสอบโครงการว่า มีการดำเนินการจริงหรือไม่ มีการจัดทำหลักฐานปลอม ดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบ ....ตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
- ผลการสอบสวน : มีคำสั่งเรียกให้ผู้บังคับบัญชาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เพราะไม่ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง



ศาลปกครอง



- เมื่อผู้บังคับบัญชารู้ว่าไม่ได้มีการดำเนินการตามโครงการตามที่ขออนุมัติเงินยืม จะต้องเร่งรัดติดตามให้ดำเนินโครงการหรือติดตามให้คืนเงินยืมโดยเร็ว และดำเนินการทางวินัยและอาญากับเจ้าหน้าที่

ไม่ทำ...ละเลยต่อหน้าที่

- เมื่อยังไม่อนุมัติให้หักล้างเงินยืม...จึงยังไม่มีหักล้างเงินยืม หน่วยงานของรัฐ จึงยังคงเรียกเงินคืนจากเจ้าหน้าที่ผู้ยืมเงินท่ตรงราชการได้ตามสัญญาการยืมเงิน

ยังไม่เสียหาย



# อายุความเรียกค่าปรับตามสัญญา...ยังมีอยู่ จึงยังไม่เสียหาย

ข้อเท็จจริง : เอกชนผิดสัญญาจัดซื้อครุภัณฑ์ เพราะไม่ส่งของที่ซื้อตามกำหนด ...  
หัวหน้าส่วนราชการทำบันทึกเสนอผู้ว่าราชการ

อายุความ การใช้สิทธิเรียกร้องค่าปรับ 10 ปี  
นับแต่ผิดสัญญา (ตาม ม. 193/30 ปพพ.)

- ✓ (1) เลิกสัญญา เป็นผู้ทำงาน
- ✓ (2) ริบ (ยึด) หลักประกัน  
หรือเรียกร้องจากธนาคารผู้ค้ำประกัน
- (3) กับ เรียกร้องให้ชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้น

✗ (4) เรียกค่าปรับรายวัน

↓

หน่วยงาน...จึงมีคำสั่งให้หัวหน้าส่วนราชการชดใช้  
ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่เรียกค่าปรับ



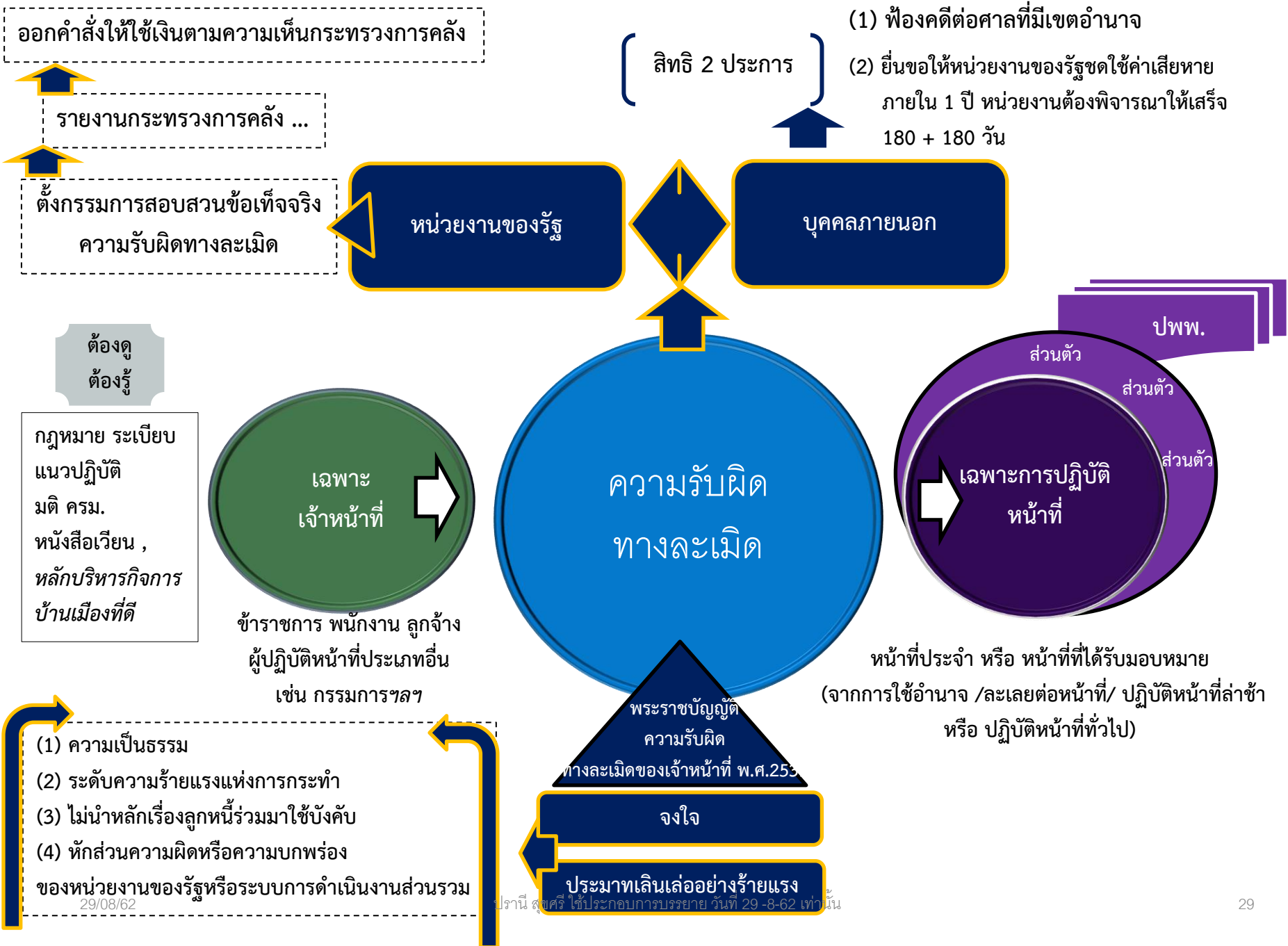
## ศาลปกครอง

- ❑ “ค่าปรับ” เป็นค่าเสียหายที่คู่สัญญากำหนดไว้ล่วงหน้า มีลักษณะเป็น “เบี้ยปรับ” เมื่อผิดสัญญาย่อมเกิดสิทธิแก่คู่สัญญาที่จะเรียกค่าปรับได้ทันที
- ❑ พฤติการณ์เป็นการ “จงใจ” ที่จะไม่ติดตามเรียกค่าปรับจากคู่สัญญาตามสัญญา เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ และไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ❑ แต่อายุความการใช้สิทธิเรียกร้อง ยังไม่หมดลง (10 ปี) รัฐยังมีสิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาชำระค่าปรับ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ จึงไม่ใช่ผลโดยตรงให้เกิดความเสียหาย (ยังไม่เสียหาย)

▶ สิทธิในการเรียกค่าปรับ

▶ ตามองค์ประกอบ 1 และ 2

▶ ขาดองค์ประกอบ 3  
ไม่เสียสิทธิเรียกค่าปรับ



ตามกฎหมายถ้าประมาทเลินเล่อ (ธรรมดา)  
หน่วยงานต้องรับผิดชอบ...  
แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง  
หรือจงใจ..เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

ประมาทเลินเล่อ (ธรรมดา) กับ ประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง  
ต่างกัน..นะคะ



“ความเลียง” ครับ!!  
รู้ว่า “เลียง” แต่ก็ยอมเลียง  
เกิดความเสียหายก็ต้องรับผิดชอบ

- ☐ สมมติบุคคลที่มีภาวะวิสัย  
และพฤติกรรมเดียวกัน  
ขึ้นเปรียบเทียบ

บุคคลที่สมมติขึ้นจะ**ไม่กระทำ**โดยขาดความ  
ระมัดระวังหรือไม่ (ประมาทเลินเล่อธรรมดา)

กระทำ**เบี่ยงเบนจากเกณฑ์มาตรฐาน**หรือไม่  
(ประมาทเลินเล่อธรรมดา)

ความ  
เบี่ยงเบน  
(อย่างมาก)

ความเลียง  
(ตระหนักรู้)  
(ระมัดระวังเพียง  
เล็กน้อย)

- ❖ เปรียบเทียบ**ระดับความระมัดระวัง**  
ประมาทเลินเล่อธรรมดา กับ ความเสียหาย

หากใช้ความ**ระมัดระวัง**แม้เพียง**เล็กน้อย**  
ความเสียหายจะเกิดขึ้นหรือไม่

หากใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยจะ  
**ป้องกันความเสียหาย**ได้หรือไม่

หากใช้ความระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยจะ  
**คาดการณ์ความเสียหาย**ได้หรือไม่



ตัวอย่าง  
ปัจจัย...ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทน  
จากเจ้าหน้าที่

หักส่วนความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของ  
รัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม

คำนึงถึงความเป็นธรรม

- ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา ที่มอบเจ้าหน้าที่  
ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทำงาน
- ความรู้เฉพาะด้านของเจ้าหน้าที่
- การทุจริตเหลือวิสัยที่จะป้องกันได้

ระบบการบริหารงาน

- ปรับลดอัตราค่าลง, ปฏิบัติหน้าที่โดยระดับปฏิบัติโดยไม่ควบคุม
- เจ้าหน้าที่คนเดียวทำงานหลายอย่าง
- ไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยตรง
- ผู้บังคับบัญชาไม่ได้รับการอบรมการบริหารงาน,  
ไม่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ  
ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเอาใจใส่

คำนึงถึงระดับความร้ายแรง  
แห่งการกระทำ

- ภาวะวิสัยและพฤติการณ์
- ระดับความระมัดระวัง
- ความเสียหาย

การตรวจสอบ

- ไม่มีการวางระบบป้องกัน
- ไม่มีระบบตรวจสอบที่ดี
- ตรวจสอบ ควบคุมภายใน
- ตรวจสอบปกติ

เครื่องมือ -  
อุปกรณ์การทำงาน

- ใช้งานมานาน
- ไม่บำรุงรักษา
- ยานพาหนะไม่ปลอดภัย

มีให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ

กฎหมาย ระเบียบ

- ไม่ได้แจ้งเวียนแนวปฏิบัติ,
- ระเบียบปฏิบัติไม่รัดกุม
- ไม่มีแนวปฏิบัติเฉพาะ
- มอบหมายงานไม่ชัดเจน

- กระทำผิดหลายคน รับผิดชอบเฉพาะส่วนของตน

## คลังจังหวัดบกพร่อง อาจเป็นเหตุนำมา ...หักส่วนความรับผิดชอบ



ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่การเงินทุจริต เบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องหลายรายการ  
ปลอมลายมือชื่อของผู้อำนาจเบิกเงิน (หัวหน้าส่วนราชการ) ในช่องลายมือชื่อผู้เบิกในฎีกาและหน้าบใบสำคัญ...  
เพื่อเป็นหลักฐานยื่นขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล...ต่อคลังจังหวัด

แก้ไขตัวเลขในเช็คหลังจากที่ผู้มีอำนาจได้ลงนามในเช็คแล้ว

คลังจังหวัด.. ผ่านฎีกาที่มีการปลอมแปลงลายมือชื่อ โดยไม่มีข้อทักท้วงใดๆ

หน่วยงานมีคำสั่ง : ให้หัวหน้าส่วนราชการ และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- เพราะไม่ได้ควบคุมดูแลตรวจสอบรายงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินประจำวันและรายงานประจำเดือนว่า ถูกต้องตรงกับเอกสารและหลักฐานในทางบัญชีหรือไม่

เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่การเงินทุจริตเงินไปใช้ได้หลายครั้งและต่อเนื่องเป็นเวลานาน



ศาลปกครอง

## ประมาณเงินแล้วอย่างร้ายแรง

- ความบกพร่องของคลังจังหวัด
- หน่วยงานไม่มีระบบการตรวจสอบภายใน แต่มีคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีการเงิน ใช้เวลานานกว่าจะตรวจสอบ

หักส่วนความรับผิดชอบ





ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชา...ของเจ้าหน้าที่  
ผู้ทำละเมิด...ไม่ต้องรับผิดชอบ



ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลทุจริตการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน  
(เจ้าหน้าที่ ..ฝ่ายบริหาร : มีหน้าที่งานด้านการเงินงบประมาณและงานบริหารทั่วไป)

- ❑ หน่วยงานของรัฐ : ออกคำสั่งให้ หน.ฝ่ายการเงินและบัญชี  
(ฝ่ายการเงิน : มีหน้าที่เฉพาะงานด้านการเงินและบัญชีกองทุน)



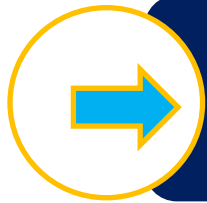
ศาลปกครอง

- ❑ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ..ทุจริตจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินบริหารกองทุน  
เป็นงานในหน้าที่ของฝ่ายบริหารงานทั่วไป ไม่เกี่ยวข้องกับงานฝ่ายการเงิน
- ❑ งานในฝ่ายบริหารงานทั่วไปมีหัวหน้าฝ่ายควบคุมดูแลรับผิดชอบอยู่แล้ว
- ❑ หน. ฝ่ายการเงิน ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

หัวหน้าฝ่ายการเงินฯ ไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา

จึงไม่เป็นการ “ทำละเมิด” .... ออกคำสั่งให้ขาดใช้เงินไม่ได้

ปธาน สุขศรี ใช้ประกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 تهران

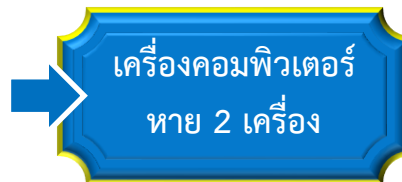


ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่  
...ต้องระมัดระวัง



ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการโครงการ หน้าที่ ตาม Jop Description คือ บริหารงานทั่วไป  
ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าให้เก็บกุญแจห้องของโครงการ

- มอบกุญแจ...ให้เจ้าหน้าที่อื่น (หลายคน)
- แขนงกุญแจไว้ในห้อง



ศาลปกครอง

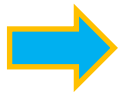


- การได้รับมอบหมายให้ถือกุญแจห้อง ย่อมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง ที่จะต้องใช้ความระมัดระวัง ในการเก็บรักษากุญแจ

การมอบกุญแจให้ทุกคน การแขวนกุญแจลูกกรอบไว้ที่โต๊ะในโครงการ (มองเห็นและสามารถหยิบได้โดยง่าย)  
ทุกคนทราบว่าแขวนกุญแจไว้ตรงจุดใด

- พฤติกรรมเป็นการกระทำที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานซึ่งบุคคลในภาวะนั้นต้องมีตามภาวะวิสัย  
และพึงใช้ความระมัดระวังให้มาก

เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง



นักการเงินและบัญชี จะต้องปฏิบัติ  
ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด



ข้อเท็จจริง : โรงพยาบาลค้างชำระหนี้ค่ายาให้กับบริษัทขายยา...ปี พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544

เมื่อทวงถาม ...ได้คำตอบว่า โรงพยาบาลได้มีการออกเช็คจำนวน 23 ฉบับ สั่งจ่ายเงินค่ายาไปทั้งหมดแล้ว

ผลการสอบสวนข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่การเงินออกเช็คสั่งจ่ายและมอบให้กับลูกจ้าง (ผู้แทน) ของบริษัทแล้ว  
แต่ลูกจ้างของบริษัท นำเช็คไปขึ้นเงินและนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว (ไม่ส่งบริษัท)

ลักษณะของเช็คที่สั่งจ่าย : ไม่ขีดคร่อมเช็ค ไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือ” ออก

บริษัทฯ ฟ้อง กระทรวงสาธารณสุข (ต้นสังกัด) ให้ชดใช้ค่าเสียหาย โดยอ้างว่า เจ้าหน้าที่ออกเช็คโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง  
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ว่าด้วยการเก็บรักษาเงินฯ (กรณีการซื้อการจ้าง)

(1) ให้จ่ายเงินเป็นเช็ค (2) สั่งจ่ายในนามของเจ้าหน้าที่ (3) ขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และ (4) ขีดคร่อม



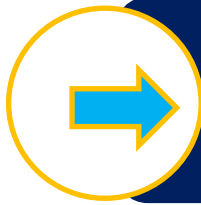
ศาลปกครอง

1. ส่วนราชการเป็นผู้กำหนดระเบียบฯ ขึ้นมาเองและเจ้าหน้าที่การเงินได้ถือปฏิบัติตามโดยตลอด
2. บุคคลภายนอกจึงย่อม*คาดหมายและเชื่อโดยสุจริต*ว่าเจ้าหน้าที่การเงินจะปฏิบัติตามระเบียบฯ
3. ระเบียบฯ ย่อมมีผลผูกพันให้ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่การเงินต้องปฏิบัติตาม

\*\*\* การไม่ปฏิบัติ ถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติ

29/08/62 \*\*\* ใช้ความระมัดระวัง แม้เพียงเล็กน้อย อาจป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น

เจ้าหน้าที่ประมาทเลินเล่อ  
อย่างร้ายแรง



มีหน้าที่ ...การเงิน  
ส่งมอบเงินที่เก็บได้...ไม่มีหลักฐาน



ข้อเท็จจริง : นาง ก. ลูกจ้างชั่วคราวทำงานการเงิน 8 ปี หน้าที่.. ทำเงินเดือนของลูกจ้าง และพนักงานชั่วคราว เพื่อเสนอหัวหน้างานการเงิน

ได้รับมอบหมาย รับเงินลงทะเบียนของนักศึกษา

สิ้นวัน...นาง ก. ส่งมอบเงินให้หัวหน้างานการเงิน  
หัวหน้า...มอบต่อให้เจ้าหน้าที่รับฝากเงินเก็บในตู้নির্য



เงินสูญหาย ...เงินขาดบัญชี

มีคำสั่งให้นาง ก. ขดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ข้อเท็จจริงการส่งเงิน  
1. ส่งเงินโดยไม่ทำหลักฐานการส่งเงินตามระเบียบ  
2. นาง ร. รับเงินแล้ว แต่ไม่เปิดดู  
3. คดีอาญา ...ยังมีความสงสัยว่า “ใคร” ทุจริตยกยอกเงิน  
4. มีระเบียบการส่งเงิน ต้องจัดทำเอกสารการส่งเงิน แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนมาโดยตลอด



ศาลปกครอง



- ❖ พฤติการณ์ : ไม่ทำหลักฐานการส่งเงินไว้ทั้งที่มีระเบียบกำหนดเพื่อยึดถือปฏิบัติ แต่กลับละเลยไม่ปฏิบัติ
- ❖ หน้าที่ : ด้านการเงิน ควรต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิสัยและพฤติการณ์ของบุคคลที่มีวิชาชีพเช่นนั้นพึงมี เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีคามวิสัยและพฤติการณ์ และอาจใช้ความระมัดระวังได้ แต่ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอ

การกระทำโดยประมาณเงินแล้วอย่างร้ายแรง  
ปราณี สุขศรี ใช้ประกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 เท่านั้น



## ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริต

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ 4 คน คนที่ 1 หน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินค่าธรรมเนียม การจดทะเบียน (ผู้บังคับบัญชา)  
คนที่ 2 ที่ 3 และ ที่ 4 มีหน้าที่เป็นนายทะเบียนและคณะกรรมการตรวจสอบเงินรายวัน

- คนที่ 1 มีคำสั่งให้ คนที่ 2-4 หมุนเวียน ลงชื่อในใบเสร็จรับเงินแต่ละวันไว้ล่วงหน้า และมอบให้เจ้าหน้าที่ (พนักงานราชการ) ซึ่งมีหน้าที่รับชำระค่าธรรมเนียมกรอกรายละเอียดข้อมูลการรับเงินและจำนวนเงินในภายหลัง เจ้าหน้าที่ 2 คน ร่วมกันทุจริต ←
- ไม่ได้ตรวจสอบการรับเงินค่าธรรมเนียมประจำวันจากใบเสร็จรับเงินฉบับต้นขั้ว เงินสดหรือเช็ค สมุดเงินสด และไม่ได้ตรวจสอบย้อนยอดกับหลักฐานใบสั่งชำระเงินที่แนบกับคำขอและสำเนาคำขอ



ศาลปกครอง

การกระทำของ  
เจ้าหน้าที่ 4 คน

เป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายของทางราชการ  
เป็นช่องทางให้พนักงานราชการเบียดบังและนำเงินของราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว  
อันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย  
จึงเป็นการกระทำละเมิด



คณะกรรมการตรวจการจ้าง...  
ก่อนลงนามตรวจการจ้าง...  
ต้องตรวจให้ถูกต้องตามสัญญา



มีหน้าที่กรรมการตรวจการจ้าง  
ถ้าไม่มีความรู้ต้องศึกษา.. นะคะ

**ข้อเท็จจริง :** ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ และ เจ้าหน้าที่การเงินได้รับแต่งตั้งเป็น “กรรมการตรวจการจ้าง”  
ลงชื่อตรวจรับงานจ้าง โดย..ไม่มีและไม่ดู สัญญา แบบแปลน รายละเอียดต่างๆ เพราะเพราะเชื่อมั่นผู้ควบคุมงาน

- ผู้รับจ้างทำงานไม่ครบถ้วนตามสัญญา เช่น ไม่ดำเนินการก่อสร้างตามเวลา  
ก่อสร้างไม่ครบถ้วน และ ก่อสร้างไม่ถูกต้องตามแบบรูป

ผู้รับจ้าง รับเงินค่าจ้างเต็มตามสัญญา

**ข้ออ้าง :** ไม่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ .. หน่วยงาน “ผิด” ที่แต่งตั้งคนที่ไม่มีความเหมาะสมกับงานที่มอบหมาย และไม่ประชุม  
ซักซ้อมความเข้าใจในหน้าที่ ไม่ส่งมอบเอกสารต่างๆ



ศาลปกครอง

- ผู้บังคับบัญชาสั่งการ (มอบหมาย) โดยชอบด้วยกฎหมาย...จึงต้องปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัดตามระเบียบและกฎหมาย
- ถ้ามีข้อขัดข้องหรือมีปัญหาอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่มอบหมาย

ควรต้องรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาสั่งการ.....แต่กลับเพิกเฉย

ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ประธาน คู่ขอรับ ประกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 เท่านั้น



มีหน้าที่...ทำหน้าที่ด้วยความรอบคอบ  
อ้างไม่ได้ว่า ...แต่ละวันๆ  
มีการจ่ายเงินจำนวนมาก



ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ...

ทุจริตโดย.. นำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่มีการจ่ายเงินไปแล้ว มาทำการเบิกจ่ายเงินซ้ำ

คำสั่งของหน่วยงาน : ให้คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน ..خذใช้คำสั่งใหม่ทดแทน

พฤติการณ์ :

- ไม่ได้ตรวจสอบรายการจ่ายเงินในบัญชีเงินสดและบัญชีเงินฝากธนาคาร กับ หลักฐานการจ่ายเงินในแต่ละวัน
- ไม่เคยตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินที่เป็นใบเสร็จรับเงินว่า ได้มีการประทับตราจ่ายเงินแล้วหรือไม่
- ตรวจการจ่ายหรือโอนเงิน และ ลงบัญชี : จากงบหน้าหลักฐานการจ่ายเงินที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินได้



ศาลปกครอง



- งบหน้าหลักฐานการจ่ายเงินที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายเงิน ....ไม่ใช่หลักฐานการจ่ายเงิน
- การตรวจสอบการจ่ายเงิน .... ต้องตรวจสอบจากหลักฐานการจ่ายเงิน

แม้ใบเสร็จรับเงิน หรือ ใบสำคัญคู่จ่าย หรือ หลักฐานการจ่าย ที่จ่ายเงินแล้วในแต่ละวัน จะมีจำนวนมากไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน คณะกรรมการตรวจสอบฯ ไม่อาจละเลยหรือนำมาเป็นข้ออ้างที่จะไม่ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินได้

เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

รถราชการมีมิวี่ใช้ประโยชน์ในราชการ  
จะใช้ส่วนตัว...หรือใช้ในราชการ  
เช่น ใช้รับ-ส่ง ระหว่างที่พัก-ที่ทำงาน  
ต้องระวังด้วย...นะคะ

มีข้อพิพาทมากมาย

- (1) ถ้าใช้รถราชการ แต่เป็นเรื่องส่วนตัว...ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ตาม ปพพ.
- (2) ถ้าใช้รถราชการ แต่เป็นเรื่องราชการ... ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายละเมิด

แต่รถส่วนตัว...ใช้ในราชการ  
ได้...นะคะ



- หน่วยงานต้องรับผิดชอบ...ถ้าไม่เหมาะสม  
เดินเลี้ยวอย่างร้ายแรง
- เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ...ถ้าตั้งใจหรือ  
เหมาะสมเดินเลี้ยวอย่างร้ายแรง

เจตนา...วัตถุประสงค์ของการใช้รถราชการ



ใช้รถราชการ...โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย  
ผิดวินัย...ละเมิด...และ อาจไม่ได้เลื่อนตำแหน่ง



1

ขอรถราชการไปศึกษาดูงาน  
แต่วัตถุประสงค์ต้องการไปงานศพ

(อ. 15/2555)



2

ใช้รถราชการและเสร็จสิ้นภารกิจ  
กลับเข้าสำนักงานแล้ว...

ใช้รถราชการไปรับประทานอาหารและเก็บไว้ที่บ้าน... รถหาย

(อ. 231/2549)



การกระทำละเมิดส่วนตัว หรือ  
การปฏิบัติหน้าที่



ใช้รถยนต์ส่วนตัวไปเบิกเงินราชการ  
ขากลับเกิดอุบัติเหตุชนเด็กตาย

4

ข้อมูล

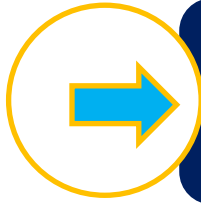
- หน่วยงานไม่มีรถราชการส่วนกลาง
- ไม่มี พขร.
- มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ เกี่ยวกับการเงิน

(อ.1203/2559)

3

ใช้รถยนต์ส่วนตัวไปเบิกเงินราชการ  
ขากลับแวะรับประทานอาหาร เก็บเงินไว้ในรถ  
...เงินหาย (อ.921/2558)






ขอใช้ราชการ ไปดูงาน แต่วัตถุประสงค์  
แท้จริงไปเรื่องส่วนตัว...ดูเจตนาจากการกระทำ



ข้อเท็จจริง : วันที่ 7 ส.ค.2544 ...ผอ. วิทยาลัยภูเก็ตคำสั่งวิทยาลัย

อนุญาตให้รักษาการผู้ช่วยผู้อำนวยการใช้รถยนต์ไปดูงานที่วิทยาลัยจังหวัดพัทลุง

9 ส.ค. 2544 ...ประสาน  10 ส.ค . 2544...ดูงาน จากนั้น ไปงานศพ (มารดาครู)

ดูเจตนา...จากการกระทำ

- ไม่มีใครให้รายละเอียดเกี่ยวกับดูงานได้
- ไม่มีหลักฐานการจัดเตรียมแผนงานในการไปศึกษาดูงาน
- ถึงที่ดูงานในช่วงเวลาเย็น - ใช้เวลาอยู่ดูงานเพียงไม่ถึง ชม.
- ไม่ปรากฏว่างานมีปัญหาหรืออุปสรรค อันจะมีเหตุผลที่  
ต้องถึงขนาดไปศึกษาดูงาน
- ผู้ร่วมเดินทางบางคนให้ถ้อยคำว่า เจตนาแท้จริง คือ ไปงานศพ  
และได้นำเงินทำบุญพร้อมของถวายพระไปด้วย



ศาลปกครอง

- วัตถุประสงค์ที่แท้จริง คือ  
ต้องการใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อไปงานศพ
- ไม่อาจถือได้ว่า ...เดินทางไปศึกษาดูงาน  
อันเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การกระทำละเมิด เป็นเรื่องส่วนตัว  
ต้องรับผิดชอบตาม ปพพ.



สิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ราชการ...  
แต่ยังใช้รถราชการ เป็นเรื่องส่วนตัว



พนักงานขับรถ :

ช่วงเช้า ... พาเจ้าหน้าที่ไปราชการ ไปราชการต่างจังหวัด  
เวลา 17 น. ไปราชการภายในจังหวัดที่สำนักงานตั้งอยู่  
เวลา 19.30 น. เดินทางกลับสำนักงาน



พาเจ้าหน้าที่ไปรับประทานอาหาร โดยขับรถไปส่งเจ้าหน้าที่ (สตรี) ที่ไม่มีรถ เสร็จสิ้นเวลา 21.45 น.

แยกย้ายกลับบ้าน



เวลา 22.10 น. ขับรถไปจอดที่ บ้าน

รถหาย

ออกคำสั่งชดใช้ค่าเสียหาย คือ  
1. ผอ. ศูนย์ (ผู้ฟ้องคดี)  
2. เจ้าหน้าที่พัสดุยานพาหนะ  
3. พนักงานขับรถ

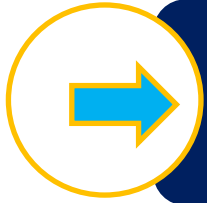


ศาลปกครอง

- กลับจากราชการไปถึง สำนักงานแล้ว ถือว่าเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่
- การที่ผู้ฟ้องคดีนัดแนะคณะเจ้าหน้าที่ไปรับประทานอาหาร โดยให้ พชร. ขับรถราชการ จากนั้นขับรถไปส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีรถ และนำรถไปเก็บไว้ที่บ้าน

ไม่ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ฟ้องคดีและ พชร. ต้องรับผิดชอบ ตาม ปพพ.



**เก็บเงินไว้ในรถ...ถูกจัด**  
การกระทำ ไม่จงใจ แต่เป็นการประมาทเลินเล่อ  
แต่ไม่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง



**ข้อเท็จจริง :** นาย ร. และนาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ที่สนง. เกษตรอำเภอเดินทางไปรับเงินที่ สนง. เกษตรจังหวัด  
(โดยรถยนต์ส่วนตัว จากนั้นนำแคชเชียร์เช็คแลกเงินสดที่ธนาคาร จากนั้นเดินทางกลับ สนง.

**แวะรับประทานอาหาร**  
20 นาที

- ผวจ. มีคำสั่งให้ นาย ร. และนาย ส. ใช้ค่าสินไหมทดแทนควรเลือก “วิธีการ” โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารหรือซื้อตราฟ หรือตัวแลกเงิน...ไม่ควรเลือกวิธีการถือเงินสด

- จอดรถห่างจากร้าน 25 ม. จอดในที่โล่งมองเห็นรถตลอดเวลา
- เก็บเงินในกระเป๋าเอกสาร ล็อคประตูรถ
- รถยนต์ถูกจัด

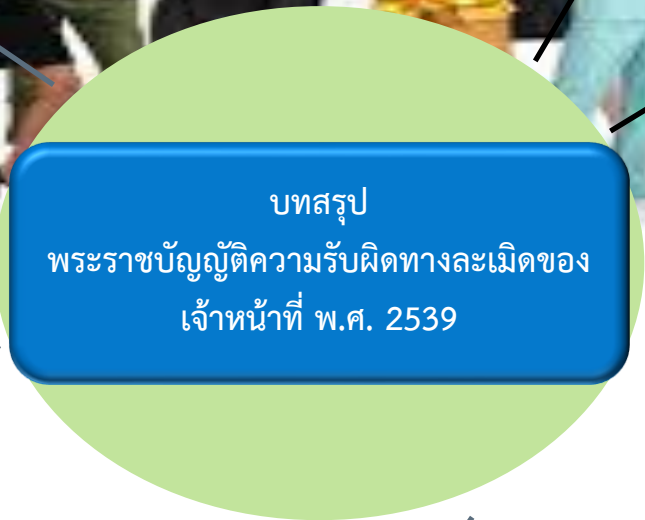
**ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง**



**ศาลปกครอง**

- วิธีการ แม้จะรัดกุมมากกว่า เสี่ยงน้อยกว่า แต่ไม่มีระเบียบกำหนดให้ปฏิบัติจึงเลือกวิธีการได้
- ต้องพิจารณาพฤติการณ์ในการเก็บรักษาเงิน ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือไม่ มากกว่า “วิธีการ
- ไม่มีเจตนาให้เงินสูญหาย ไม่เป็นการกระทำโดยจงใจ
- เก็บเงินไว้ในกระเป๋าเอกสารไม่มีใครมองเห็นได้จากภายนอกเก็บเงินไว้ในรถ, ล็อคประตูรถ  
ถือว่า ได้ใช้ความระมัดระวังในการเก็บรักษาเงินตามสมควร

**เป็นความประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ใช่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง**



เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ  
เมื่อกระทำโดยจงใจหรือประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง

แม้กระทำโดยจงใจหรือประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง..  
ต้องให้ความเป็นธรรม

ไม่เรียกให้ชดใช้เต็มจำนวน

คุ้มครองเจ้าหน้าที่  
เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่

ขวัญและกำลังใจ  
เจ้าหน้าที่

รัฐรับผิดชอบในผลของการ  
กระทำละเมิด

บุคคลภายนอกเสียหาย  
มีสิทธิยื่นคำขอ หรือ ฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ  
แต่ต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐ  
จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นคำสั่งทาง  
ปกครอง การออกคำสั่งต้องปฏิบัติตามขั้นตอน  
สำคัญที่กฎหมายกำหนด  
เช่น พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

บทสรุป  
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ  
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



สนใจสืบค้นอุทธรณ์จากคดีปกครอง  
แต่ละประเภทคดีและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ  
ได้จาก [www.admincourt.go.th](http://www.admincourt.go.th)  
เมนู วิชาการ เมนูย่อย อุทธรณ์จากคดีปกครอง

# ขอขอบคุณ และ สวัสดี ค่ะ



ปราณี สุขศรี  
โทร. 095- 372 4581

ความมุ่งมั่น ตั้งใจโดยสุจริต



มันจะแสดงผลของมันเมื่อถึงเวลา